

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 14 oktober 1999 *

I mål C-223/98,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG), från Kammarrätten i Stockholm (Sverige), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i ett förfarande som har inletts av

Adidas AG

angående tolkningen av rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor (EGT L 341, s. 8; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 77),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D.A.O. Edward samt domarna J.C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J.-P. Puissochet och M. Wathelet (referent),

generaladvokat: G. Cosmas,
justitiesekreterare: R. Grass,

* Rättegångsspråk: svenska.

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Belgiens regering, genom avdelningschefen J. Devadder, utrikes-, utrikes-handels- och utvecklingsbiståndsministeriets rättstjänst, i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom professor U. Leanza, chef för utrikesministeriets avdelning för diplomatiska tvister, i egenskap av ombud, biträdd av O. Fiumara, avvocato dello Stato,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiska rådgivaren L. Ström, i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 10 juni 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Kammarrätten i Stockholm har genom beslut av den 16 juni 1998, som inkom till domstolens kansli den 18 juni 1998, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) ställt en fråga om tolkningen av rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om åtgärder för att förhindra övergång till

fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor (EGT L 341, s. 8, svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 77, nedan kallad förordningen).

- 2 Frågan har uppkommit i ett överklagande som har ingetts av Adidas AG, som i Sverige innehar ett varumärke för olika sportartiklar samt sport- och fritidskläder, avseende Tullmyndigheten Arlandas vägran att till Adidas AG lämna ut namnet på mottagaren av varor märkta med varumärket Adidas som misstänks vara varumärkesförfalskade, vilka beslagtogs av Tullmyndigheten.

Förordningen

- 3 I andra övervägandet i förordningen anges att förordningen har till syfte att i så stor utsträckning som möjligt hindra varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor från att släppas ut på marknaden, samt att möjliggöra åtgärder för att effektivt bekämpa den olagliga handeln med sådana varor.
- 4 I detta syfte fastställs i förordningen de omständigheter under vilka tullmyndigheterna skall ingripa i fråga om varor som misstänks vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade och som införs för fri omsättning, export eller återexport, eller som påträffas då kontroll sker av varor som hänförs till ett suspensivt arrangemang (artikel 1.1 a i förordningen), samt de åtgärder som skall vidtas av de behöriga myndigheterna med avseende på dessa varor om det har fastställts att de verkligen är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade (artikel 1.1 b i förordningen).
- 5 Enligt artikel 3 i förordningen kan innehavaren av ett varumärke, en upphovsrätt eller av närstående rättigheter eller mönsterrättsinnehavaren (nedan kallad

rättighetsinnehavaren) inge en skriftlig ansökan till den behöriga enheten vid tullmyndigheten om att denna skall ingripa avseende varor som rättighetsinnehavaren misstänker vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade. Ansökan skall åtföljas av en beskrivning av varorna och ett bevis på att sökanden är rättighetsinnehavare. I ansökan skall det även anges under hur lång tidsperiod tullmyndigheterna anmodas ingripa. Rättighetsinnehavaren måste också lämna alla relevanta upplysningar för att göra det möjligt för tullmyndigheten att fatta ett beslut med fullständig kännedom om fakta, dock utan att dessa upplysningar är ett villkor för att ansökan skall behandlas. Ansökan behandlas därefter av den behöriga enheten, som genast skriftligen skall underrätta den sökande om sitt beslut.

- 6 Enligt artikel 4 i förordningen kan tullmyndigheten även *ex officio* kvarhålla varor om tullkontoret konstaterar att varorna är förfalskade eller pirattillverkade vid de kontroller som utförs enligt något av de tullförfaranden som avses i artikel 1.1 a i förordningen, innan en ansökan från rättighetsinnehavaren har lämnats in eller bifallits. Samma tullmyndighet kan, enligt gällande lagstiftning i medlemsstaten i fråga, om den vet vem som är rättighetsinnehavare, underrätta denne om risken för en lagöverträdelse. Tullmyndigheten har rätt att uppskjuta varornas övergång till fri omsättning eller att kvarhålla dem i tre arbetsdagar, så att rättighetsinnehavaren hinner lämna in en ansökan om ingripande enligt artikel 3 i förordningen.
- 7 I artikel 5 i förordningen föreskrivs att det beslut som beviljar rättighetsinnehavarens ansökan omedelbart skall överlämnas till de tullkontor i medlemsstaten som antas bli berörda av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor som avses i ansökan.
- 8 I artikel 6.1 första stycket i förordningen föreskrivs att om ett tullkontor till vilket beslutet om att bevilja en ansökan från rättighetsinnehavaren har överlämnats enligt artikel 5 i förordningen, efter att, om så är nödvändigt, ha rådgjort med den sökande, finner det klarlagt att varorna motsvarar beskriv-

ningen av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna i detta beslut, skall tullkontoret uppskjuta frigörandet av varorna eller kvarhålla dessa.

- 9 I artikel 6.1 andra stycket i förordningen, som är den centrala bestämmelsen i förevarande mål, stadgas följande:

”Tullkontoret skall omedelbart underrätta den enhet som behandlade ansökan enligt artikel 3. Denna enhet eller tullkontoret skall genast underrätta deklaran-ten och den person som ansökte om ingripande. I enlighet med de nationella bestämmelserna om skydd av persondata, industri- och affärssekretess och yrkesmässig och administrativ konfidentialitet skall det tullkontor eller den enhet som behandlade ansökan på rättighetsinnehavarens begäran underrätta honom om deklarantens namn och adress och även mottagarens namn och adress om dessa är kända, så att rättighetsinnehavaren kan begära att de behöriga myndigheterna fattar ett beslut i sak. Tullkontoret skall ge den sökande och de personer som berörs av något av ingripandena i artikel 1.1 a möjlighet att inspektera de varor vilkas frigörande har skjutits upp eller som har kvarhållits.”

- 10 Beslutet att uppskjuta varornas övergång till fri omsättning eller att kvarhålla dessa är tillfälligt. I artikel 7.1 i förordningen anges att om tullkontoret inte inom tio arbetsdagar efter anmälan om frigörande eller kvarhållande har underrättats om att ärendet har hänskjutits till den behöriga myndighet som skall fatta beslut i sakfrågan eller om att den vederbörligen bemyndigade myndigheten har vidtagit temporära åtgärder, skall varorna frigöras under förutsättning att alla tullformaliteter har uppfyllts och att kvarhållningen återtagits. Denna period kan i lämpliga fall förlängas med högst tio arbetsdagar.
- 11 I förordningen föreskrivs även vissa garantier för deklaranten och mottagaren av de varor som omfattas av kontrollen.

12 För det första föreskrivs följande i artikel 3.6 i förordningen:

”Medlemsstaterna får begära att rättighetsinnehavaren, om hans ansökan har bifallits, eller om ett ingripande enligt artikel 1.1 a har skett i överensstämmelse med artikel 6.1, ställer en säkerhet

— för att täcka hans eventuella skyldigheter gentemot personer som berörs av något av ingripandena i artikel 1.1 a om det förfarande som inletts enligt artikel 6.1 inte kan fullföljas till följd av en handling eller uraktlåtenhet från rättighetsinnehavaren eller om det senare fastslås att varorna i fråga inte var varumärkesförfalskade eller pirattillverkade,

— för att garantera betalning av kostnaderna enligt denna förordning i samband med att varorna förvaras under tullkontroll enligt artikel 6.”

13 För det andra föreskrivs följande i artikel 7.2 första stycket i förordningen:

”När det rör sig om varor som misstänks kränka mönsterrättigheter skall varornas ägare, importör eller mottagare kunna utverka att de berörda varorna frigörs eller att deras kvarhållning återtas mot ställande av en säkerhet, under förutsättning att

— tullenheten eller tullkontoret enligt artikel 6.1, inom den frist som nämns i punkt 1, har underrättats om att ärendet har hänskjutits till den myndighet som är behörig att besluta i sakfrågan och som nämns i denna punkt,

— den myndighet som är bemyndigad till detta inte har vidtagit temporära åtgärder då tidsfristen går ut, och

— alla tullformaliteter har uppfyllts.”

14 Slutligen föreskrivs följande i artikel 9.3 i förordningen:

”Rättighetsinnehavarens civilrättsliga ansvar skall bestämmas av lagstiftningen i den medlemsstat i vilken varorna i fråga hänfördes till någon av de situationer som avses i artikel 1.1 a.”

Svensk lagstiftning

15 Av 9 kap. 2 § första stycket sekretesslagen (1980:100) framgår att sekretess, med visst här icke aktuellt undantag, gäller för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i verksamhet som avser tullkontroll. I 9 kap. 2 § andra stycket sekretesslagen, i vilken hänvisning görs till 1 §, anges att uppgift hos Tullverket dock får lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

Twisten vid den nationella domstolen

- 16 Tullmyndigheten Arlanda (Stockholm) beslutade den 16 februari 1998 med tillämpning av artikel 4 i förordningen att uppskjuta vissa varors övergång till fri omsättning och underrättade Adidas AG att risk förelåg att det var fråga om varumärkesförfalskade varor märkta med Adidas registrerade varumärke.
- 17 En representant för Adidas Sverige AB, ett dotterbolag till Adidas AG, undersökte varorna och konstaterade att det rörde sig om varumärkesförfalskade varor. Adidas AG ingav en ansökan om ingripande enligt artikel 3 i förordningen. Generaltullstyrelsen beslutade den 17 februari 1998 att bifalla ansökan.
- 18 Med tillämpning av förordningen kunde varorna kvarhållas till och med den 17 mars 1998, varefter Tullmyndigheten Arlanda ansåg att den inte lagligen kunde kvarhålla godset, eftersom Adidas AG inte hade hänskjutit frågan till allmän domstol.
- 19 Eftersom Adidas AG saknade kännedom om deklaranten och vem som angivits som mottagare av varorna, ansökte bolaget om att utfå uppgift om mottagaren i syfte att väcka talan mot denne. Ansökan avslogs av Tullmyndigheten Arlanda med hänvisning till 9 kap. 2 § sekretesslagen.
- 20 Adidas AG överklagade avslaget till Kammarrätten i Stockholm. Bolaget har gjort gällande att för att det skall kunna hänskjuta tvisten till allmän domstol, måste det först erhålla uppgift om mottagaren av varorna.

- 21 Kammarrätten har påpekat att sekretesslagen hindrar Tullmyndigheten Arlanda från att lämna ut uppgifterna, eftersom mottagaren av varorna skulle kunna lida skada eller men om de uppgifter som Adidas AG begär skulle lämnas ut.
- 22 Det är mot denna bakgrund som Kammarrätten i Stockholm har beslutat att förklara målet vilande och hänskjuta följande fråga till EG-domstolen:

”Utgör rådets förordning (EG) nr 3295/94 hinder för nationella rättsregler enligt vilka namn på deklaranter eller mottagare av importerade varor, som av varumärkesinnehavarna befunnits vara förfalskade, inte får lämnas ut till varumärkesinnehavarna?”

Tolkningsfrågan

- 23 Enligt domstolens fasta rättspraxis finns det anledning att vid tolkningen av en gemenskapsrättslig bestämmelse inte bara beakta dess lydelse, utan också dess sammanhang och de syften som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i (se bland annat dom av den 17 november 1983 i mål 292/82, Merck, REG 1983, s. 3781, punkt 12, och av den 21 februari 1984 i mål 337/82, St. Nikolaus Brennerrei, REG 1984, s. 1051, punkt 10).
- 24 Domstolen vill därefter erinra om att när en gemenskapsbestämmelse kan tolkas på flera sätt, skall företräde ges för den tolkning som är ägnad att säkerställa bestämmelsens ändamålsenliga verkan (se i det avseendet dom av den 22 september 1988 i mål 187/87, Saarland m.fl., REG 1988, s. 5013, punkt 19; svensk specialutgåva, volym 9, s. 643).

- 25 Domstolen vill slutligen anmärka att när det ankommer på nationella myndigheter att genomföra gemenskapslagstiftning, vilket är fallet beträffande förordning nr 3295/94, är det möjligt att tillämpa bestämmelserna i den nationella lagstiftningen endast i den mån detta krävs för en korrekt tillämpning av förordningen och i den mån det inte inverkar menligt på förordningens räckvidd och effektivitet (se i detta avseende dom av den 6 maj 1982 i de förenade målen 146/81, 192/81 och 193/81, BayWa m.fl., REG 1982, s. 1503, punkt 29; svensk specialutgåva, volym 6, s. 393). Det följer redan av de skyldigheter som anges i artikel 5 i EG-fördraget (nu artikel 10 EG) att de nationella bestämmelserna i princip måste underlätta tillämpningen av gemenskapslagstiftningen och inte utgöra hinder för dess verkställighet (se i detta avseende dom av den 17 december 1970 i mål 30/70, Scheer, REG 1970, s. 1197, punkt 8).
- 26 Domstolen vill härvid anmärka att, vad avser syftet att i så stor utsträckning som möjligt hindra varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor från att släppas ut på marknaden, har rättighetsinnehavaren tilldelats en avgörande roll i förordningen. Det framgår av artiklarna 3 och 4 i förordningen att det i princip krävs en ansökan från rättighetsinnehavaren för att tullmyndigheterna skall kunna kvarhålla varor. För att de behöriga nationella myndigheterna som skall fatta beslut i sakfrågan slutgiltigt skall kunna beivra sådana förfaranden krävs att rättighetsinnehavaren hänskjuter tvisten dit. Om rättighetsinnehavaren inte hänskjuter tvisten, frigörs varorna eller återtas kvarhållandet av varorna med kort varsel i enlighet med artikel 7.1 i förordningen.
- 27 För att förordningen skall kunna tillämpas på ett ändamålsenligt sätt måste således innehavaren av den immateriella rättigheten erhålla vissa uppgifter. Om namnet på deklaranten och/eller mottagaren av varorna inte får lämnas ut till rättighetsinnehavaren, kan denne i praktiken inte vända sig till den behöriga nationella myndigheten.

- 28 Hänvisningen till de nationella bestämmelserna om skydd av persondata, industri- och affärssekretess och yrkesmässig och administrativ konfidentialitet i artikel 6.1 andra stycket i förordningen kan mot denna bakgrund inte anses tillåta ett förbud mot att lämna ut uppgifter till rättighetsinnehavaren som är nödvändiga för att denne skall kunna skydda sina intressen.
- 29 Det finns för övrigt ett antal bestämmelser i förordningen som har till syfte att skydda deklaranter och mottagare av varor som är föremål för kontroll, för att undvika att de lider skada eller men av att deras namn och adress lämnas ut till rättighetsinnehavaren.
- 30 Om ett tullkontor finner det klarlagt att de kontrollerade varorna motsvarar beskrivningen av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna, skall det genast underrätta deklaranter om detta enligt artikel 6.1 andra stycket i förordningen. Enligt artikel 7.2 i förordningen skall varornas ägare, importör eller mottagare kunna utverka att de berörda varorna frigörs eller att deras kvarhållning återtas mot ställande av en säkerhet.
- 31 Vidare framgår det även av artikel 6.1 andra stycket i förordningen att rättighetsinnehavaren endast kan använda de uppgifter som tullmyndigheterna

har lämnat ut för att hänskjuta tvisten till behörig nationell myndighet som skall fatta beslut i sak. Om dessa uppgifter används i andra syften, kan rättighetsinnehavaren enligt artikel 9.3 i förordningen hållas ansvarig med stöd av lagstiftningen i den medlemsstat där varorna finns.

- 32 Slutligen kan medlemsstaterna kräva att rättighetsinnehavaren ställer säkerhet i enlighet med artikel 3.6 i förordningen, vilket gör det lättare att ersätta den skada som orsakas om uppgifterna används på ett otillåtet sätt eller annan eventuell skada som deklaranter eller mottagare av varorna lider.
- 33 Mot bakgrund av det ovan anförda skall tolkningsfrågan besvaras så, att förordningen skall tolkas så, att den utgör hinder för nationella rättsregler enligt vilka namn på deklaranter eller mottagare av importerade varor, som av varumärkesinnehavarna befunnits vara varumärkesförfalskade varor, inte får lämnas ut till varumärkesinnehavarna.

Rättegångskostnader

- 34 De kostnader som har förorsakats den belgiska och den italienska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 16 juni 1998 har ställts av Kammarrätten i Stockholm — följande dom:

Rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor skall tolkas så, att den utgör hinder för nationella rättsregler enligt vilka namn på deklaranter eller mottagare av importerade varor, som av varumärkesinnehavarna befunnits vara varumärkesförfalskade varor, inte får lämnas ut till varumärkesinnehavarna.

Edward Moitinho de Almeida Gulmann
Puissochet Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 oktober 1999.

R. Grass

D.A.O. Edward

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen